

Vlaamse overheid
Havenlaan 88 – bus 100
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING GEMEENSCHAPPELIJK AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE
ADMINISTRATIE EN DE LOKALE BESTUREN
VAN 8 DECEMBER 2022, 12.30-13.30 uur - Herman Teirlinckgebouw – Brussel

Namen deel:

Johan Christiaens (JC)
Miet Vandersteegen (MV)
Martin Ruebens (MR)
Wies Herpol (WH)
Lieve Moeyersons (LM)
Myriam Parys (MP)
Kathleen Desmedt (KD)
Jan Leroy (JL)
Pierre Berger (PB)
Giselle Vercauteren (GV)
Gunter Schryvers – Audit Vlaanderen (AV)
Wim De Naeyer – Audit Vlaanderen (AV)
Mark Vandersmissen – Audit Vlaanderen (AV)
An Van Acker (AVA) – DKBUZA voor puntje 1.1.

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)
Vervangend secretaris: Louise Bogaerts, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) (verslag)

Verontschuldigd:

Iwona Muchin (IM)
Joris Scheers, DKBUZA (secretaris)
Jo Fransen – Audit Vlaanderen (AV)

Afwezig:

Tom Vandeput (TV)
Gert Eeraerts (GE)

1. Principiële aangelegenheden

1.1. Aansprakelijkheid leden van de auditcomités – AUG/22/08.12/DOC.035

An Van Acker (AVA) licht toe. De aansprakelijkheid vanuit de nota uit 2004 blijft hetzelfde, met name de burgerrechtelijke aansprakelijkheid zoals voorzien in het Burgerlijk Wetboek. In het geval van buitencontractuele aansprakelijkheid, volgens art. 1382, moet het verband tussen schade en het gedrag duidelijk zijn. Er kan hier een risico bestaan. LM heeft volgende

bezorgdheid kenbaar gemaakt aan de juridische dienst van DKBUZA (AVA), voorafgaand aan deze vergadering. De aansprakelijkheid kan bijvoorbeeld in het geding zijn indien het Auditcomité niet voorziet in voldoende middelen voor AV, gezien dit een duidelijke taak is volgens het auditbesluit. Deze moet getemperd worden want als je kan aantonen dat je als Auditcomité veel inspanningen hebt geleverd om de Vlaamse Regering aan te zetten tot meer middelen en personeel, dan is die aansprakelijkheid niet zo'n risico voor het AC, maar ligt de fout eerder bij de VR die dan aansprakelijk is, als hier geen gevolg wordt aan gegeven. LM voegt toe dat dit heel duidelijk gedocumenteerd moet worden, de andere leden gaan akkoord.

De bescherming tegen aansprakelijkheid voor personeel van de Vlaamse overheid staat vast in een wet van 2003 waarbij de VO die aansprakelijkheid grotendeels op zich zal nemen. Onafhankelijke leden kunnen waarschijnlijk als aangestelden van de VO beschouwd worden en in dat geval zal de VO aansprakelijk zijn als aansteller voor de schade die deze onafhankelijke leden hebben veroorzaakt.

Verder heeft AVA melding gemaakt van het feit dat in het decreet rond het mensenrechteninstituut de strafrechtelijke en burgerrechtelijke aansprakelijkheid eerst was uitgesloten.

Ondertussen circuleert een decreet rond digitalisering, daarin staat een artikel voor de Vlaamse Toezichtscommissie waarin haar burgerrechtelijke aansprakelijkheid wordt uitgesloten (niet de strafrechtelijke). Dit is ook het geval voor de Gegevensbeschermingsautoriteit en de RvS heeft hierrond geen opmerkingen gemaakt. Dus dit kan een piste zijn voor de leden van het AC om zo de burgerrechtelijke aansprakelijkheid uit te sluiten.

JPG vraagt of de leden van de AC's gelijkgesteld zijn aan leden van de RVB?

AVA zegt dat dit niet zo is. Na onderzoek is gebleken dat het AC niet gelijk staat aan een Raad van Bestuur noch een adviserend comité. Het is duidelijk dat het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen niet van toepassing is op de VO. Ook blijkt duidelijk uit een advies van de RvS dat dit moet beschouwd worden als iets sui generis.

JPG denkt dat de risico's quasi nihil zijn voor de normale werkzaamheden, maar dat dit een ander verhaal is voor de forensische audits. JPG vraagt of het AC kan worden gedagvaard indien bepaalde vertrouwelijke documenten niet worden aangereikt en wie hen hierin kan verdedigen naar een rechtbank toe. AVA antwoordt dat hiervoor een advocaat geschikt is. JPG vraagt of deze advocaat wordt aangesteld door de VO. AVA antwoordt dat het Auditcomité een deel is van de VO en kan dus een beroep doen op de raamcontracten van de VO voor aanstelling van advocaten.

JPG vraagt of AVA het charter heeft bekeken en wijst op de inhoud met een aantal bepalingen die het AC goedkeurt en aanstuurt. AVA reageert dat dit ook per taak besproken wordt in de nota, met een risicoinschatting op aansprakelijkheid. AVA wijst op de nota die stelt dat ook de auditoren van AV geen eigen verzekering hebben. Zij lopen echter een groter risico dan de leden van het Auditcomité, maar zijn wel beschermd als personeel. AV antwoordt dat deze vraag ook aan Deloitte Legal gesteld is. JL merkt op dat wat dat betreft, de mensen van AV personeelsleden zijn zoals alle anderen. JPG geeft aan dat natuurlijk geen zware fouten mogen gemaakt worden door personeelsleden. AVA geeft aan dat in het nieuwe Burgerlijk Wetboek er geen passages mbt 'lichte fout' meer opgenomen zijn. JPG vraagt of AVA concludeert dat de leden van het Auditcomité geen verzekering nodig hebben voor de aansprakelijkheid. AVA reageert dat het aan de (onafhankelijke) leden zelf is om de risico's in te schatten, en dat zo'n verzekering zeker niet nodig is voor de leden die deel zijn van de Vlaamse overheid.

JL vraagt of hij, indien hij een zware fout maakt als werknemer van VVSG, dit doet vanuit zijn

job of vanuit een totaal andere logica? JC antwoordt dat het volgens hem gaat over een andere logica. JPG voegt toe dat JL VVSG vertegenwoordigt, tenzij het een zaak buiten het mandaat betreft. MR voegt toe dat alle leden strikt genomen officieel zijn aangesteld door de Vlaamse Regering. AVA verwijst naar het Artikel waarin staat dat de aansteller aansprakelijk is voor zijn aangestelden. PB merkt op dat een aangestelde werkt 'onder toezicht van' en dat doen de leden niet. JL dat hij in het AC zit namens de VVSG, en dus binnen het kader van zijn arbeidsovereenkomst met de VVSG. JL voegt toe dat er ook nog de situatie bestaat waarin het gaat om een gedeputeerde die geen personeelslid is.

AVA stelt dat de toepassing van art. 1382 voor aangestelden niet 100% zeker is. AVA voegt toe dat bij het aanstellen van een expert fouten kunnen gemaakt worden en de vraag is hoe groot de schade kan zijn voor iemand die naast een aanstelling als expert grijpt door bv. een procedurefout, begaan door het AC

JL stelt dat de individuele leden van het Auditcomité, met uitzondering van de voorzitter, nooit individueel handelen vanuit AV, ze beslissen samen als collectief. JL vraagt of het dan nodig is om individueel te verzekeren of is het het collectief als Auditcomité dat je verzekert. JL voegt toe dat als hij individueel iets zou doen namens het Auditcomité, hij duidelijk zijn mandaat overtreedt. JPG reageert dat dit zelfs niet gedekt zou zijn door de verzekering.

GV stelt dat ze JPG volgt en meent dat als je iemand moet aanstellen, je ook een verzekering moet hebben voor rechtsbijstand. Voor schade moet je naar Vlaanderen kijken. AVA voegt toe dat het zwaartepunt van de aansprakelijkheid in de meeste gevallen ergens anders zal liggen. JPG wijst hierbij op het principe van *due diligence*: hanteer een gepaste zorgvuldigheid bij het handelen. JPG geeft als voorbeeldsituatie de beoordeling van een Auditplan van AV door het Auditcomité als onvoldoende, maar het Auditcomité keurt dat plan toch goed wegens gebrek aan middelen bij AV. Dan valt er een heel risicovol aspect buiten het plan. GV stelt dat het niet zou kunnen dat een slachtoffer van een fout door een tekort aan middelen van AV die persoon aansprakelijk maakt. JC voegt toe dat het Auditcomité geen audit levert, maar stuurt en coördineert.

AVA voegt toe dat het kan om die burgerrechtelijke aansprakelijkheid uit te sluiten, maar dat dit enkel via een decreet kan gebeuren.

JPG stelt voor om eens te kijken naar AIG voor expertise. AV voegt toe dat er ook de mogelijkheid bestaat om meer mensen lid te maken van Guberna. Zo krijgen de bestuurders aansprakelijkheidsverzekering. Momenteel kunnen er nog zes leden aan toegevoegd worden. De vraag luidt dan wie van de groep dit best wordt: externen of onafhankelijken. AVA antwoordt dat best de onafhankelijken zich hierbij aansluiten.

JPG voegt toe dat alle onafhankelijken gedekt kunnen worden bij Guberna. JPG stelt voor om een afweging te maken op basis van de minste kosten: verzekering of Guberna. AV voegt toe dat het lidmaatschap binnen Guberna reeds bestaat en loopt tot 2024.

JPG concludeert dat er nagekeken dient te worden of alle leden van het AC zich kunnen aansluiten bij Guberna, en wat hiervan de kost zou zijn. Daarnaast zal ook een offerte worden opgevraagd bij AIG.

1.2. Goedkeuring charter Audit Vlaanderen en charter van de auditcomités van Audit Vlaanderen

AV licht toe dat de opmerkingen uit de vorige vergadering zijn aangepast in het nieuwe charter.

1.2.1. Aangepast charter auditcomités – AUG/22/08.12/DOC.029

AV stelt voor een kleine aanpassing te maken aan het charter van de auditcomités. Onder punt 2, B: werking van AV. Daar staat nu expliciet de bevoegdheid 'brengen advies uit voor de selectie van externen die mee instaan voor het uitvoeren van auditopdrachten en staan in voor de opvolging en evaluatie van de samenwerkingsovereenkomsten'. Deze laatste term dient veranderd te worden. Daarnaast stelt AV dat het niet de verantwoordelijkheid is van de auditcomités om die opvolging en evaluatie uit te voeren. AV doet dit samen met Het Facilitair Bedrijf. De auditcomités hebben wel de mogelijkheid hierover advies uit te brengen.

JL merkt op dat de selectie ook niet door het auditcomité gedaan wordt.

AV antwoordt dat AV de leden wel de mogelijkheid biedt om dat te doen door de vraag te stellen of er leden in de jury willen zetelen. JL antwoordt dat dit dan beter wordt verwoord als het Auditcomité dat 'waakt over het feit dat een kwaliteitsvolle selectie van externen gebeurt door AV'.

JPG vult aan dat het Auditcomité ook advies kan verlenen over de criteria die bij de selectie voor raamcontracten gebruikt worden.

RM vraagt wie deze raamovereenkomsten ondertekent.

AV antwoordt dat dit de bevoegde minister is, waarbij strikt genomen de experten worden aangesteld door de minister. AV ondertekent dit niet.

JPG merkt op dat in het charter van AV een passage staat over 'de overeenkomst of naleving van professionele normen'. Hierin staat dat de AG van AV periodiek rapporteert aan het management. JPG stelt de vraag wie dat management is. AV reageert dat dit te letterlijk is overgenomen en aangepast dient te worden naar Auditcomités.

De vergadering gaat akkoord met de aangegeven aanpassingen.

1.2.2. Aangepast charter auditdienst – AUG/22/08.12/DOC.030

1.2.3. Advies Agenschap Binnenlands Bestuur – AUG/22/08.12/DOC.031

AV licht het advies van ABB toe betreffende de interpretatie van de term 'personeelslid'.

JL merkt op dat dit ook in de stuurgroep VVSG is besproken, waar gesteld werd dat er gezocht moet worden naar manieren om het politieke niveau nog meer te overtuigen van het belang van organisatiebeheersing.

AV voegt toe dat hierin de hefboomwerking een belangrijke rol speelt.

JL voegt toe dat een goede monitoring van organisatiebeheersing door het politieke niveau ook nodig is. Anders kan de vraag gesteld worden waarom een algemeen directeur hierin zou investeren, als er vervolgens door het politieke niveau niets aan wordt gedaan. JL concludeert dat het belang goed aangetoond moet worden bij het begin van een audit en dat AV moet blijven zoeken om het politieke niveau maximaal te betrekken.

1.3. Voorstel topics ter bespreking met de kern van de Vlaamse Regering

AV licht de stand van zaken toe. De synthese van beleidsgerichte rapporten wordt voorgelegd en zal medio januari klaar zijn. Het organisatiebrede risicomanagement ligt momenteel stil. Auditinspanningen m.b.t. informatie- en ICT-veiligheid blijven belangrijke issues, zowel bij de lokale besturen als de Vlaamse administratie zit hier belangrijk verbeterpotentieel.

JL vraagt naar het eerste beeld van de gevolgen van de klokkenluidersregeling voor lokale besturen. AV reageert dat er enkel voor de Vlaamse administratie een wijziging is, voor de lokale besturen blijft de rol hetzelfde.

JL pleit voor een geleidelijke uitrol van de regeling voor lokale besturen.

AV stelt verder dat er een goedkeuring is voor een uitbreiding van het kader met 2 VTE voor forensische audit.

JC reageert dat organisatiebeheersing, zowel voor de Vlaamse administratie als voor de lokale besturen, zeer belangrijk is. Hierbij wijst JC ook op de betrouwbaarheid en het nut van de managementrapporteringen. JC merkt op dat het voor lokale besturen vaak honderden pagina's rapporteringen betreft, maar naar het management toe kan AV niet alles zien als externe persoon. Volgens JC is dit mogelijk relevant in functie van de Vlaamse rechtspersoon onder de hoede van AV. AV reageert dat men voorzichtig dient om te gaan met financiële rapporteringen, aangezien hier wordt samengewerkt met externen en het Rekenhof die experts aanstellen. AV voegt toe dat de managementrapportering niet meer echt door hen wordt uitgevoerd. Monitoring is belangrijk.

JC vult aan dat het niet over een puur financiële audit gaat, maar over de interne informatie van rapporteringen in functie van het management en de toepassing, monitoring en bijsturing ervan. JC meent dat hierbij vragen gesteld dienen te worden of dit volledig en betrouwbaar is.

1.4. Evaluatie administrateur-generaal (mondelijke toelichting)

AV licht toe. De externe evaluator is dezelfde als de vorige jaren, net als de procedure. Er zijn drie elementen die beoordeeld worden, naast de resultaatsgebieden en competenties:

- Het ondernemingsplan;
- De besparingsdoelstellingen en het behalen ervan;
- De vraag rond maturiteit van de organisatie en risicomanagement.

JPG vraagt aan de andere leden van het Auditcomité om bij ontvangst van de vragenlijst, deze samen te doorlopen om te weten hoe ieder erover denkt. JL stelt voor om eventueel digitaal een overleg te organiseren hieromtrent. De vergadering gaat akkoord.

JPG vraagt vervolgens naar de streefdatum. AV antwoordt dat de planning nog geen data bevat. De bevraging zal lopen tot medio januari en doorloopt dan een procedure. In maart moet de procedure volledig afgerond zijn en moet alles bij de Vlaamse Regering zijn. De voorzitter zal het resultaat krijgen naar het einde van de procedure toe en dient akkoord te geven. JPG stelt voor om een datum vast te leggen van zodra dit plan gekend is. JPG stelt ook voor om het overleg eventueel in twee groepen vast te leggen zodat zeker ieder lid kan aansluiten.

2. Mededelingen

2.1. Overzicht personeelssituatie per 30/11/22

AV licht de wijzigingen ten opzichte van de vorige keer toe en verwijst naar de nieuwe instroom voor de pool lokale besturen. Wat betreft de uitbreiding van het personeelsplan gaat het om 2 VTE, te financieren via een substitutie van werkingskredieten naar personeelskrediet.

JL vraagt hoe moeilijk het is om dit met werkingskredieten te compenseren.

AV antwoordt dat dit kan, zij het dat de impact van de komende indexatie van januari gevoeld zal worden. AV verwacht hierdoor 10% minder capaciteit aan externe dagen.

JPG vraagt of werkingskredieten betrekking hebben op het aantal dagen of de totale som. AV antwoordt dat het gaat om de totale som. JPG meent dat met het overstappen van een duurdere externe naar een goedkopere externe, dit mogelijk een oplossing biedt. AV reageert

dat ze de cascade moeten respecteren.

2.2. Budgetrapportering per 31/10/22 – AUG/22/08

AV licht toe. De overdracht sluit goed aan bij het voorziene eenmalige extra budget ter vervanging van de begrotingsruiter waarmee in de voorgaande jaren de overschotten overgedragen konden worden. Algemeen gezien zijn de cijfers goed.